

ELS RECURSOS EN LES NOSTRES MANS...

Victor Nzuzi és agricultor congolès (República Democràtica del Congo) al seu poble Natal situat al Bas Congo, entre Kinshasa i l'oceà Atlàntic.

Participa tant en xarxes locals congoleeses com globals: és membre de la xarxa internacional del Comitè sobre l'anulació de la deute del tercer sector (CADTM), de Jubileu Sud i de Via Campesina. Participa també al Groupe de Réflexion et d'Appui pour la Promotion Rural (GRAPP).

Un treball per defensar els propis productes agrícoles ...

En Victor Nzuzi expressa que el treball que fan és un treball de dedicació popular al desenvolupament, un treball de presa de consciència de la població. Al començar l'entrevista destaca dos fets importants.

En primer lloc, com a professor de formació no pot deixar d'expressar el seu descontentament davant l'educació i la sanitat del país. *“I per entendre això, quan un alumne arriba a l'escola ha de donar diners, si no dona els diners es fa fora, doncs qui no te diners els seus fills no poden estudiar. Per mi, en un país com el Congo si l'educació ha de ser una educació selectiva amb desigualtats, on només els infants de les família amb diners poden anar a l'escola.... doncs jo em vaig oposar a aquest fet i vaig entrar als pobles. I passa de la mateixa manera amb la salut, si no tens diners ... arribes davant el metge, encara que el teu infant estigui seriosament malalt... has de donar primer els diners.”*

En segon lloc, remarca una característica del seu poble: no tenen terres. *“ El meu poble està situat a la província del Bas Congo, entre Kinshasa i l'oceà Atlàntic. Estem al territori de MbangaNgongo, és una gran ciutat. I en aquest territori hi ha dos agroindustrials belgues, com els latifundistes a Amèrica llatina. A l'època colonial, el 1923, s'havien conquistat les nostres terres, a l'època colonial... però fins a l'actualitat les companyies, per exemple, la Gybel, aquesta companyia cria vaques, com els vedells, i produïen a l'època l'oli de palma. Doncs aquesta companyia encara hi és. Doncs, nosaltres ens resistim i lluitem per una reforma agrària, perquè puguem tenir terres.”*

Dos fets importants que marcaran el seu treball i el seu activisme...

“Als pobles estem en una associació que anomenem “ Grup de reflexió i de suport per la promoció rural”, només hi ha camperols que fan l'agricultura, a través d'aquesta associació nosaltres produïm els cacauets. També, formen part d'una gran associació que nosaltres anomenem “ Le cadre de concertation paysan” . Tot això per lluitar, en primer lloc perquè puguem tenir les nostres terres i en segon lloc perquè puguem valorar la nostra producció.(...) Nosaltres cultivem el manyoc i la patata dolça la trobem aquí, i al matí les podem bullir i prendre amb el cafè i el cacauet. Però avui és el pa, el pa amb el blat importat que hem de consumir. Per això, nosaltres ens hem de reagrupar per defensar la nostra producció. Per exemple, nosaltres criem les cabres, els porcs... però en el mercat nosaltres no podem vendre be la nostra carn, perquè quan hi vas hi ha la carn importada, que ve del Brasil, d'Argentina, sinó és la carn d'Europa, el pollastre ve de l'Europa. I nosaltres no podem vendre els nostres productes, doncs el nostre agrupament, dins d'un gran grup “ El Cadre de concertation paysan” defensa els nostres productes agrícoles que consumim. “

Un treball local, nacional i internacional... i transversal

El treball d'en Victor Nzuzi es realitza a través de la participació en diverses associacions, grups, fòrums... tant a nivell local, regional, nacional i internacional.

“A la zona on vivim tenim la nostra associació Groupe de Réflexion et d’Appui pour la Promotion Rurale i a la regió tenim aquest gran reagrupament que és diu Cadre de reagrupació paysan, que són moltes associacions que en formen part.(...) A nivell del país formem part del Fòrum social . I al Fòrum Social hi ha diferents organitzacions, les esglésies, els sindicats, ONG, les corporacions... i sobre el deute nosaltres també treballem a la Plataforma del deute on hi ha els sindicats, les esglésies, les ONG... no estem aïllats com individus perquè si estem aïllats no guanyarem mai perquè els factors en joc al Congo són molts, tenim molt deute, tenim molts minerals, tenim l’aigua.... tots aquests elements fan que el Congo estigui sempre present en diferents nivells d’interessos que fan fins i tot que s’arribi a la guerra que ja ha causat més de 4 milions de morts (...).”

Un treball que es fa conjuntament amb altres entitats:

“Tot això, gràcies a les associacions ens agrupem per defensar els nostres interessos i sobretot per defensar l’agricultura, i anar amb altres associacions dels Drets humans i amb els sindicats. Els sindicats hi són presents per conèixer el veritable problema: per exemple, per què es privatitza? Respecte als drets hem de treballar amb les associacions dels drets humans, i ens permet conèixer els drets que hem de reivindicar com camperols. Treballem conjuntament.”

Les línies d’accions...

El treball que realitzen es centra en la sensibilització, denuncia, presa de consciència de la població, la difusió.

- **Sensibilització a les escoles, a les universitats, a les esglésies, als sindicats.**
*“Dins de les nostres accions, anem a les escoles, a les universitats, als sindicats, a les esglésies a parlar de la defensa dels nostres interessos. I a nivell del deute, tenim la Plataforma que és diu “Deute i desenvolupament” i això ens permet analitzar les qüestions del deute. Doncs, nosaltres diem, per exemple quin és el valor nutritiu del cacauet? Per exemple, en el mateix oli de palma hi ha moltes vitamines... però, es busca de donar la vitamina A través de vacunes amb el suport de la Unió Europea, El Banc Mundial... quan nosaltres tenim aquesta vitamina a l’oli de palma. Actualment, busquem les proteïnes per tot arreu quan tenim proteïnes als cacauets, quan tenim proteïnes a la soja. **Doncs, nosaltres diem que podem consumir els nostres productes locals.**”*
- **Anàlisi, denuncia i sensibilització a través de documents oficials:**
Constitució, Codi miner i codi forestal. “Considerem les lleis, per exemple, el codi miner i el codi forestal. Aquestes són les diferents lleis iniciades pel banc mundial per explotar els minerals i els boscos, jo dic pel pillatge dels boscos i minerals. Nosaltres analitzem aquestes lleis per veure les contradiccions. És a dir, analitzem amb els documents de l’estat, no combatem contra l’estat sinó que mostrem les irregularitats que existeixen. Doncs aquests documents han de

ser coneguts pels ciutadans, per això anem als pobles, a les universitats, a les escoles, a les esglésies, als sindicats per explicar que diuen les lleis del país.”

Codi forestal i poble pigmeu:

*“Per exemple, sobre el codi forestal, curiosament les institucions financeres internacionals del nord, diuen “ hem de lluitar contra l’escalfament climàtic”, però al mateix moment fem una llei a la RD del Congo, una llei on el bosc pot ser destruït. **El Congo és el segon pulmó del mon**, a part de la Amazonià. Doncs, actuem conjuntament amb el poble autòcton, el poble pigmeu, que està al bosc, per oposar-nos a aquest fet. Els pobles pigmeus no fan normalment l’agricultura, fan la recol·lecta, cacen, pesquen. Quan estan malalts prenen els seus productes farmacèutics, prenen les fulles dels arbres, les arrels... és amb això que es curen. I basant-se en el dret a la propietat s’acaparen d’aquestes substàncies i demanen als pigmeus la informació sobre els arbres, les arrels, què cura determinades malalties... i això es diu dret a la propietat ... quan són els nostres productes. “*

- **Difusió als mitjans de comunicació.** *“Be, la resposta de la població.... la població està preparada per conèixer i analitzar, és veritat que hem de ser nombrosos per difondre això. Es per això que nosaltres també utilitzem els mitjans de comunicació, per exemple la radio, la televisió. Per exemple, animem una emissió a la radio local a Mbandaka, una emissió que nosaltres diem la Concertació paisana, on parlem en la llengua local, i expliquem tot això que us he mostrat: el valor nutritiu, les lleis del país... com també a la radio nacional tenim una emissió que en diem “ Horitzó del desenvolupament”.*
- **Accions contra el deute** *“Vosaltres parleu de resultats, per exemple quan nosaltres diem que estem en contra de l’explotació visible del bosc o contra l’explotació dels minerals, quina és la resposta de l’estat? Doncs, nosaltres escrivim a l’estat, preguntant perquè s’ha fet aquesta llei sobre el bosc o els minerals o perquè estem endeutats. Doncs, hem demanat al president Kabila de dir-nos el deute que paguem, aquest deute és real? Demanem de fer una auditoria del deute, doncs agafar factura per factura, veure els projectes (...) , és veritat que el president Kabila no ha contestat, però el senat ens ha respost per dir-nos que el servei tècnic del senat s’inspiraran en la nostra proposta.(...)”*

Mobutu, durant la dictadura va desplaçar els diners a Suïssa, Àfrica del Sud, al Marroc i fins i tot aquí a Espanya. Quan Mobutu es va retirar del poder cap estat europeu ha embargat els béns de Mobutu. En canvi, si aquests bens entressin al país, el país els podria utilitzar.

La cooperació....

“Perquè el nostre país encara està en guerra? Perquè hi ha els minerals, i els minerals no poden ser utilitzats per la població del país. Perquè hi ha el dret al desenvolupament? La declaració de Nacions Unides parla sobre el dret al desenvolupament, per que no s’aplica? Per que no podem utilitzar els nostres minerals? jo faig una crida al poble espanyol perquè avui els 17.000 militars de Nacions Unides son dirigits per un general espanyol. Que fa el general espanyol al Congo? Que fa la

missió de les Nacions Unides al Congo? Per què la missió de les Nacions Unides que està allà des del 1997 no ha acabat amb la guerra al Congo?

*Són les preguntes que ens posem, perquè nosaltres creiem que per la nostra lluita necessitem el suport del món, d'organitzacions del nord, vosaltres podeu interpel·lar els vostres governs, el vostre parlament. I sobre les diferents cooperacions, **la cooperació no ha de ser la vella cooperació on imposàvem el projecte a fer, som nosaltres la població que ha de demanar el que volem o necessitem.***

El govern espanyol....

*“Jo penso que hi ha un problema, per exemple el governament espanyol avui dona 20 milions d'euros pel Congo, però quan aneu a l'ambaixada veieu el gran cartell d'immigració. Però quin és el problema de la immigració? **volem que el govern espanyol parli de les veritables causes de la immigració.** Per què es marxa d'un país com el Congo, on la guerra ja ha fet cinc milions de morts i dos milions de desplaçats? Es que si una bomba caigués a Madrid o Barcelona us hi quedaríeu? No marxaríeu? Si us venen a robar o veieu violar les vostres filles, les germanes.... us quedaríeu? Nosaltres diem que s'ha de saber què està passant realment al Congo, a través del pillatge dels recursos del Congo.*

Un altre fet: l'empresa espanyola Bravo volia apropiarse de l'empresa congolese Aircongo. Per què no podem ajudar al Congo a remuntar la seva empresa nacional? Per què només hem de comprar l'empresa? Per què hi ha una empresa espanyola que ha d'agafar el negoci? Per què hem de privatitzar tot? Actualment, privatitzar el Congo significa que el 55 % del territori nacional està en mans de multinacionals. És la pregunta que ens hem de fer: aquestes multinacionals què aporten al Congo? “

Entrevista realitzada per Montse Artès (Edepac i Lliga dels Drets dels Pobles) i Iris Boadella (Lliga dels Drets dels Pobles), octubre 2008.